

„Szabadlára helyezték volna, ha vállalom a magyar állampolgárságot” — mondotta Tuka a felelősségi bíróság előtt

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Pozsonyból jelentik: A Tuka-pör felelősségi tárgyalásának kedden volt az utolsó napja, amelyen Tuka is felszólalt. Ismételt hangzottatá ártatlanságát és azt mondotta, hogy

elítélését után is szabadlára kerülhetett volna, ha vállalta a magyar állampolgárságot. Ebben az esetben — mondotta — Pecha Vincével kicserélték volna. Ő ezt az ajánlatot azonban kereken visszautasította.

Éles támadás az Operaház és a Nemzeti Színház ellen a pénzügyi bizottságban

Turi Bélának még kevés a numerus clausus

Klebsberg a középiskolákról, az egyetemekről és a numerus claususról

Budapest, április 8. A képviselőház pénzügyi bizottsága kedden délelőtt megkezdte a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Oberhammer előadó felszólalása után Hegedűs Kálmán kifogásolja, hogy az állam olyan könyvek kiadására vállalkozik, amelyeknek szerzői magas társadalmi pozíciójuknál és nagy vagyonuknál fogva maguk lennének kötelesek fedezni könyveik kiadásának költségeit.

Beck Lajos az állami színházak vezetését támadta. A Nemzeti Színház vezetése rendszertelen, hiányzik a klasszikus műsor, míg selejtes darabokat ötvenszer is előadnak. A Nemzeti Színház egy zárt kaszt, amelybe csak üresedés esetén lehet bejutni. Ez okozza, hogy Darvas Lili nem lehetett a Nemzeti Színház tagja. Drámai hősnője és szalonhősnője egy-egy kivétellel nincs a Nemzeti Színháznak. Mióta Odry átment a karakter szerepekre, hiányzik a szalonhős is. Az Operaház nürnbergi vendégszereplését elhibázott dolognak tartja, mert deficittel járt. A műsor összeállítása kapkodásról tesz tanubizonyosságot s az együttes összeállításban is bizonytalanság uralkodik. Nem igényelhetjük, hogy a budapesti Opera az osztrák Opera színvonalán álljon, de annyit megkívánhatnánk, hogy céltudatos programmal, határozott stílusban vezessék Operánkat ügyeik.

Hajós Kálmán után Farkas Elemér rámutatott arra, hogy sokféle munkanélküliség van. Van az országban művész munkanélküliség is, ami annál veszedelmesebb, mivel a művészek kivándorlását nem lehet pótolni.

Kállay Tibor: Az állam mai rendkívül súlyos anyagi helyzetére való tekintettel a kultusz-tárca extenzív fejlesztését nem lehet folytatni, tehát az intenzitás emelésére kell törekedni, különösen jobb tanítási eredmények produkálására. Tulságosan sok a tankönyv, de nem eléggé jóváok. Nagyobb súlyt kell vetni a szakképzésre, mert a világrányzat szerint a szakember áll előtérbe a művelt emberrel szemben.

Erdélyi Aladár tiltakozott az ellen, hogy minden évben más és más iskolakönyveket adjanak ki.

Turi Béla aggodalommal látja, hogy a tudományegyetemek nagy számban ontják a diplomás embereket, akik nem tudnak elhelyezkedni. A szellemi proletáriátus évről-évre emelkedik. Az egyetemi hallgatók kontingensét le kell szállítani. Nem tartja helyesnek, hogy a numerus clausus mellett a jeles tanulmányi előmenetelűket mind feltétlenül felveszik az egyetemekre.

Várnai Dániel a felekezeti iskoláknek állami támogatását kifogásolta.

Kálnoki Bedő Sándor megállapította, hogy a műemlékeknél kicsi a kultusz-tárca javadalmazása. Báthory Gábor nyírbátori sírja szegénytelen állapotban van, ezen okvetlenül segíteni kell, mivel — mint mondotta — sokkal helyénvalóbb és értékesebb a múlt emlékeinek megőrzése, mint a jelen konzerválása a jövőre nézve. A jelen ugyanis mindenesetre sivárabb, mint a múlt.

A kormányparti többség ezután általánosságban elfogadta a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetését.

A délutáni ülésen Klebsberg Kunó kultuszminiszter mondott beszédet. A tárca összköltségvetése 142.560.000 pengő, a nyugdíjterhet levonva, 114.000.000. Azt senki sem kívánja, hogy kevesebb legyen a népiskola és több az analfabéta, hogy a középfokú iskolákban zsúfolt tantermek legyenek, hogy a klinikai betegápolás ne legyen olyan jó, mint eddig, vagy a szükséges gyógyszerek ne legyenek kiszolgáltatathatók. Az új népiskolai osztályok egész sora nyílt meg. Hogy a nyugdíjterhet nem emelkedett jobban, csak úgy volt elérhető, hogy csupán kis mennyiségben voltak új

kinevezések és 1600 B-listás tanítót reaktívtáltak.

— A legtöbb felszólaló elismeréssel nyilatkozott az állami színházakról. Amit különösen a Nemzeti Színház produkált az utóbbi időben, a legnagyobb elismerésre méltó. Az Opera saját erejére van utalva. Az állami színházak igazgatói megérdemlik a dicséretet. Hogy ha kénytelenek pénzügyi okokból sorozatos előadásokat tartani, azért felelősség nem terheli őket. Egyébként az állami színházak jószágát látogatottságuk bizonyítja.

— Ami a főiskolákat illeti, Debrecen, Szeged és Pécs példájára Budapestnek is áldoznia kell az egyetemért. Természetesnek találja, hogy minden évben akció indul meg a numerus clausus felemelése iránt. A magyar középosztály gyermekei vajjon jobban meg fogják-e küzdeni az élet nehézségeivel, ha nem tanulnak, mintha tanulnak? Más pályára nem mehetnek, ott is zsúfoltság van, még fizikai munkaalkalom sincs elég. Mindig küzdött azonban az ellen, hogy tulságosan sokan menjenek a jogi pályára, mert a nemzetnek kereső nemzetnek kell lennie, nem jogász-nemzetnek.

— A mai középiskolai tanterv túlterhelést okoz a gyermeknek. Erőszben bizonyos reform van tervbe véve. 69 reál-gimnáziumban már is tanítják a modern nyelveket. Az első modern nyelvet a reál-gimnáziumban már az I. osztályban akarja taníttatni, a latint pedig a III. osztályba feltenni.

— A Collégium Hungaric-mokra szükség van, mert a német, francia és olasz nyelv tanítására teremteni kell tanári gárdát. Nem lehet tehát azt mondani, hogy a kollégistákat nem tudják elhelyezni. A művészeti célokra kapott pénzből műtárgyakat vett és azokat a követségeken és a kollégiumokban helyeztette el, hogy az ott megforduló külföldiek lássák. Ez tehát nem fényűzés, hanem propaganda.

A tárca költségvetését ezután elfogadták.

Fóld- amatorok!

Sikerült megszerezni a létező leg-
érzékenyebb angol lemezek és
filmek egyedurisítását.

ILFORD

lemezekkel és filmekkel csak
egy kísérletet legyen. Nem fog
többé másit használni.

Sandberg

Széchenyi-tér 17.

PANNONIA SZÁLLÓ

BUDAPEST, VIII., RAKOCZI-UT 5.

Elsőrangú szálló. Az előkelő családok régi, idő-
hírnevű találkozóhelye a főváros központjában.
A legmodernebb felszerelés és minden kénye-
lom. Fürdők. Hideg és meleg folyóvíz minden
szobában.

(O. M. T. K.)
pastorözött tej-
szükségletét napenként pontosan házhoz szállítják, ha megrendeli 15—48 telefonszámon.

Lovag Rosenberg-Colorni bankár halálos vasúti katasztrófája

Milánó, április 8. Ignazio Rosenberg-Colorni, a magyar származású milánói bankár, a híres Rosenberg-bankház tulajdonosa, titokzatos körülmények között halálos vasúti szerencsétlenség áldozata lett.

A bankár este vonatra ült, hogy hazamenjen comói kastélyába. Egy órával később holtan találták a sínek mellett a milánói külvárosban. A vonat többől leemészette Rosenberg mindkét lábát. Azt hiszik, hogy az egyik kocsiból át akart menni a másikba, szívzserűhűdést kapott és a két kocsi között a pályatestre zuhant.

Rosenberg 30 évvel ezelőtt ment ki Olaszországba, ott feleségül vette Colorni milánói polgármester leányát, később királyi engedéllyel felvette felesége családnevét is. 1906-ban megkapta az olasz királytól a lovagi címet. Rosenberg-Colorni nagystílű nemzetközi üzletembernek számított. Volt idő, amikor konszernjének hatásköre kiterjedt majdnem egész Európára.

Az idő

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor: Hazánk déli alacsony légnyomással kapcsolatosan kissé hűvös, gyenge északi légáramlás hatása alatt áll, amely csak a nyugati részekben mutatkozik erősebbnek, ahol esővel is jár. Egyébként a borultság általános. A hőmérséklet általában alig emelkedett 10 fokig. Prognózis: Az időjárásban lassu javulás valószínű.

Vermes Béla meghalt

Budapest, április 8. Vermes Béla, a Revíziós Liga társelnöke meghalt. Vermes Béla Szabadka nyugalmazott főispánja, 1864-ben Szabadkán született. Nagy tevékenységet fejtett ki a vármegye gazdasági és kereskedelmi életében. Közéleti tevékenységének elismerésül Szabadka képviselőjéül választotta és a várost három cikluson át képviselte. Különösen meghitt benső barátja volt báró Bánffy Dezsőnek. A szerbek őt is kiűldözték otthonából. Budapestben egyik alapító tagja lett a Délvidéki Ligának, később a Délvidéki Otthonnak, amely egyesületeknek kezdetben alelnöke, később társelnöke volt Herczeg Ferenc mellett. Magyarországot ő képviselte állandóan a népszövetségi ligák ülésén Londonban, Párisban, Münchenben, Prágában, Szófiában. Egyik alapító tagja és kezdetől fogva társelnöke volt a Revíziós Ligának. Temetése 10-én, délután fél 4 órakor lesz a Kerepesi temető halottas házából.

Agyonlövők a szovjethivatalnokokat, ha nem térnek vissza Oroszországba

London, április 8. A londoni szovjet főkonzul felszólította a szovjet kereskedelmi képviselőket egyes tisztviselőit, hogy *vagyongelkobzás és agyonlövés terhe mellett haladéktalanul térjenek vissza Oroszországba*. A szovjet főkonzulátus az esti lapokban közölt hivatalos nyilatkozatában megerősítette a hirt s hozzátette, hogy a rendelet ellen vétőket a szovjet törvények szerint *törvényen kívül állóknak kell tekinteni*. Hogy hány személy kapott ilyen felszólítást, arra nézve a konzulátus minden felvilágosítást megtagad. Főleg szovjetkiküldetésben járó egyéneket igyekeznek visszatérésre kényszeríteni.